

Ministerie van Volksgezondheid,
Welzijn en Sport

Retouradres Postbus 20350 2500 EJ Den Haag

De Voorzitter van de Tweede Kamer
der Staten-Generaal
Postbus 20018
2500 EA DEN HAAG

Bezoekadres:
Parnassusplein 5
2511 VX Den Haag
T 070 340 79 11
F 070 340 78 34
www.rijksoverheid.nl

Ons kenmerk
3627271-1050228-Z

Bijlage(n)

-

Uw kenmerk
2023Z11520

Datum 23 augustus 2023

Betreft Reactie op het zwartboek 'Een boek vol rotte tanden'

*Correspondentie uitsluitend
richten aan het retouradres
met vermelding van de datum
en het kenmerk van deze
brief.*

Geachte voorzitter,

In de procedurevergadering van de vaste commissie voor Volksgezondheid, Welzijn en Sport van 21 juni 2023 is gesproken over het zwartboek "Een boek vol rotte tanden: Getuigenissen van én oplossingen voor de gaten in ons mondbeleid" van FNV en Dokters van de Wereld¹. De commissie verzoekt om een reactie op het zwartboek aan de Kamer te doen toekomen.

In het zwartboek wordt gesteld dat er ten aanzien van de mondgezondheid een groot landelijk probleem is, waar een grootschalige en structurele oplossing voor nodig is. Het opnemen van mondzorg in het basispakket zou hiervoor een oplossing zijn. Voor de korte termijn stelt Dokters van de Wereld voor om te onderzoeken hoe maatwerk kan worden geleverd voor deelgroepen die kampen met ernstige gebitsproblemen door mondzorgmijding vanwege financiële redenen. Gedacht kan worden aan een eenmalige triage en behandeling van deze groepen om hun gebit weer in orde te brengen.

Hoewel Nederland internationaal gezien een goede mondgezondheid kent en de meeste Nederlanders regelmatig de mondzorg bezoeken, zijn er signalen dat een toenemend aantal mensen dit niet doet. Om verschillende redenen, waaronder financiële redenen, maar ook vanwege angst, schaamte, onbekendheid met de vergoedingen of omdat men pas naar de tandarts gaat als er pijn is (omdat dit vanuit hun achtergrond gewoon is).

Naar aanleiding van deze signalen is er een samenwerking van de ministeries van VWS, SZW, de Mondzorgalliantie¹, Divosa, VNG, ZN en Patiëntenfederatie Nederland opgezet om de aard van de problematiek en eventuele oplossingsrichtingen te verkennen. Uw Kamer heeft op 29 juni 2023 de 1e voortgangsrapportage van de samenwerkende partijen ontvangen². De geïnventariseerde oplossingsrichtingen worden de komende maanden verder uitgewerkt.

---

¹ De KNMT, NVM-mondhygiënist en ONT zijn verenigd in de Mondzorgalliantie.

² Kamerstukken II 2023, nr. 2023Z12360

In het zwartboek wordt gesteld dat 1,5 miljoen Nederlanders de mondzorg mijden om financiële redenen. Ik constateer dat er veel onderzoeken zijn naar het aantal mensen dat de mondzorg bezoekt, maar dat er verschillen zijn in onderzoeksmethodiek (bijvoorbeeld een telefonische enquête), definities en dat niet altijd rekening wordt gehouden met de verschillende achterliggende redenen waarom mensen niet naar de tandarts gaan. Onderzoek wijst uit dat in absolute aantallen in 1990 4,3 miljoen mensen in dat jaar de mondzorg niet bezochten. In 2021 was dit 3,7 miljoen³. De redenen daarvoor lopen uiteen. Financiële redenen zijn daar één van. Zoals eerder aangegeven zijn er signalen dat dit aantal toeneemt. Om die reden is het goed om de aard van de problematiek te onderzoeken en eventuele passende maatregelen te verkennen, zoals beschreven in de genoemde 1e voortgangsrapportage van het project mondzorg.

Het opnemen van mondzorg in het basispakket wordt in dit verband vaak genoemd, waaronder ook in het zwartboek van Dokters van de Wereld. Dit is een algemene maatregel met grote financiële gevolgen, terwijl de problematiek bij bepaalde groepen speelt en om meerdere redenen. Het is in verband met doelmatigheid gewenst ook naar specifieke maatregelen te kijken. De samenwerkende partijen hebben aangegeven een analyse van de aanspraak voor mondzorg en de mogelijkheden om deze te optimaliseren in termen van passende zorg, te willen voorbereiden. Hierbij kunnen verschillende opties in beeld worden gebracht, zodat een volgend kabinet hierover kan beslissen. Tegelijkertijd zal ook gekeken worden naar het versterken van de samenwerking van het zorg- en sociaal domein. Voor de korte termijn wordt gekeken naar mogelijke oplossingen om de mensen met de ergste problemen nu te kunnen helpen, zoals het versterken van informele mondzorgnetwerken en een betere inzet van de gemeentepolis. Ook is er expliciete aandacht voor kinderen die, ondanks dat mondzorg voor kinderen in het basispakket zit, niet naar de tandarts gaan.

Voor een uitgebreidere toelichting bij de aard van de problematiek en de geïnterpreteerde oplossingsrichtingen verwijs ik naar de genoemde 1^e voortgangsrapportage en de oplegbrief.

Hoogachtend,

de minister van Volksgezondheid,
Welzijn en Sport,

Ernst Kuipers

---

³ [Tandartsbezoek-in-de-afgelopen-decennia-nader-bezien.pdf \(staatvandemondzorg.nl\)](#)